

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-119/08-02

Název školy: Mateřská škola Mratín, okres Praha - východ
Adresa: U školky 26, 250 63 Mratín
Identifikátor: 600 051 587
IČ: 71 008 306
Místo inspekce: U školky 26, 250 63 Mratín
Termín inspekce: 15. a 16. leden 2008

Předmět inspekční činnosti:

1. Hodnocení souladu Školního vzdělávacího programu Mateřské školy Mratín s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, dle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
2. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Mateřskou školou Mratín, dle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Cíl inspekční činnosti:

- Zhodnotit, zda realizovaný školní vzdělávací program mateřské školy je zpracován v souladu se zásadami pro zpracování školního vzdělávacího programu a s principy Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání čj. 32 405/2004-22
- Zhodnotit, zda má škola předpoklady pro naplňování školního vzdělávacího programu.
- Zhodnotit, zda je vzdělávání realizováno v souladu se školním vzdělávacím programem školy a podporuje rozvoj dítěte s důrazem na konkrétní cíle školního vzdělávacího programu.
- Zhodnotit výsledky dosahované školou ve vzdělávání.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Obec Mratín se sídlem Kostelecká 131, 250 63 Mratín zřídila jednotřídní Mateřskou školu Mratín, okres Praha – východ (dále jen MŠ) s celodenním provozem (6:30 – 16:30 hod.), jejíž součástí je školní jídelna. V současné době je MŠ dvoutrídní s kapacitou 40 dětí a 40 jídel. Umístěna je v zámecké budově obklopené dvěma zahradami se vzácnými stromy a částečně členitým terénem, sousedící s novým sportovním areálem vybudovaným obcí. V době konání inspekce bylo v MŠ zapsáno 40 dětí, 12 jich dochází v posledním roce před předpokládaným zahájením povinné školní docházky a dvě mají odklad povinné školní docházky. Osm dětí dochází na čtyři hodiny denně.

Zájem o umístění dětí v této MŠ díky výstavbě rodinných domků v posledních letech stoupá a tento trend bude pokračovat i nadále. Z kapacitních důvodů prošla budova školy v posledních dvou letech rozsáhlou rekonstrukcí. První poschodí bylo upraveno na dvě třídy, zmodernizovaná školní kuchyně a jídelna byly přemístěny do přízemí, kde byly zbudovány nové prostory pro ředitelnu a šatny personálu. Postupně, podle finančních možností, dochází k výměně nábytku a vybavení tříd. V návaznosti na rozšíření kapacity MŠ se zvýšil i počet pedagogických pracovníků z původních dvou na tři.

II. Ekonomické údaje

Porovnáním přidělu finančních prostředků ze státního rozpočtu za uplynulé tři roky (2004, 2005 a 2006) lze konstatovat, že škole byla v kalendářním roce 2005 ze státního rozpočtu poskytnuta celková dotace cca o 28 tis. Kč vyšší než v roce 2004 a v roce 2006 činil nárůst finančních prostředků proti roku 2005 přibližně 270 tis. Kč.

S navýšením celkového přidělu finančních prostředků ze státního rozpočtu byl patrný i nárůst prostředků na platy a zákonné odvody. V části ostatních neinvestičních výdajů na přímé vzdělávací náklady obdržela škola v uplynulých třech letech přibližně stejnou částku. Pouze v roce 2005 byly škole přiděleny účelové finanční prostředky určené na státní informační politiku ve vzdělávání.

V souladu s ustanovením § 180 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů přispívá zřizovatel školy na další neinvestiční výdaje, jinak hrazené ze státního rozpočtu.

III. Hodnocení školy

Vedení školy

MŠ má vypracovaný **Školní vzdělávací program** (dále jen *ŠVP*) s důrazem (podle slov ředitelky) „na rozvoj osobnosti dítěte a získávání kvalitních základů do života v prostředí, ve kterém se bude cítit dobře“. Na tvorbě *ŠVP* se podílely dvě pedagogické pracovnice. Z obsahového hlediska je dokument pouze v částečném souladu se zásadami definovanými v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV), a to zejména pro jeho nekonkrétní pojetí. Cíle *ŠVP* jsou sice v souladu s reálnými podmínkami školy, ale jsou stanoveny nejednotně v různých doplňujících dokumentech, integrovaný celek netvoří. Vzdělávacím obsahem je dětem tematicky blízká vzdělávací nabídka, s méně provázaným obsahovým zaměřením. Konkrétně plánované činnosti neposkytují potřebný prostor pro tvořivost učitelek. Ze zápisů z porad vyplývá,

že vzdělávací obsah *ŠVP* je průběžně projednáván a inovován. Deklarovaný **evaluační systém** je obecně pojatý a obsahově neúplný.

Dlouhodobé plánování v oblasti rozšiřování kapacity MŠ (demografický vývoj lokality) vychází převážně z iniciativy zřizovatele, krátkodobé plánování je roztříštěné bez základního koncepčního zaměření.

Ředitelka působí v MŠ již od roku 1971. Ve spolupráci se všemi zaměstnankyněmi se jí daří vytvářet příznivé klima MŠ rodinného typu. I když si většinu kompetencí v oblasti řízení a vedení školy ponechala, účinně motivuje celý kolektiv ke spolupráci při naplňování zvolených cílů. Konkrétně zpracované pracovní náplně všech zaměstnankyň jsou doplňovány dílčími kompetencemi v rozhodovacích procesech a zadáváním úkolů na pedagogických radách. Plynulý provoz MŠ i organizaci vzdělávacího procesu ovlivňují funkčně zpracované dokumenty *Organizační řád* a *Provozní řád*. Služby učitelek jsou vzhledem k možnostem vhodně rozvrženy. Kontrolovaná třídní dokumentace byla shledána v požadovaném rozsahu i obsahu, zápisy svědčí o odpovědné realizaci všech cílů stanovených v programových dokumentech.

Vnitřní informační systém je díky dennímu setkávání všech zaměstnankyň i plánovaným jednáním na poradách pružný a oboustranně funkční.

Informace pro rodiče, které jsou zveřejňovány na vývěškách (jídelníček, příchody dětí), nejsou kompletní. Chybějí zpřístupněný *ŠVP* (nebo odkaz k jeho dostupnosti), aktuálně realizovaný vzdělávací obsah a zákonem daný *Školní řád*. Naopak, rodiče jsou prostřednictvím zdařilých výtvarných prací dětí dobře informováni o jejich úspěších v této oblasti. Další informace o dětech a dění ve škole získávají průběžně převážně ústní formou, zúčastnit se mohou i vzdělávacího procesu. Třídní schůzky jsou realizovány s rodiči nově přijatých dětí.

Průběžná hodnocení a inovace netvoří kompletní analýzu a nestanovují záměry potřebné pro zvyšování celkové kvality činnosti školy. Hodnotící procesy jsou orientovány zejména na naplňování cílů v oblasti vzdělávacích výsledků u dětí, méně na podmínky a procesy vzdělávání.

Kontrolní činnost ředitelky probíhá na úrovni hospitací. Hospitační záznamy jsou převážně popisné, závěrečná doporučení nejsou dostatečně účinnou analýzou a metodickou pomocí hospitovaným. Dokument *Hodnotící zpráva MŠ Mratín za školní rok 2006/2007* nezohledňuje všechny oblasti stanovené právním předpisem. Popisuje pouze pozitiva v oblasti vzdělávacích výsledků dětí (rozdělených do pěti vzdělávacích oblastí), analýzu potřebnou pro korekci dalších plánů a postupů však neobsahuje.

Předpoklady školy pro naplnění ŠVP

Kolektiv zaměstnankyň tvoří tři odborně kvalifikované **pedagogické pracovnice** v rozsahu 2,9 pracovních úvazků a dvě provozní zaměstnankyně (kuchařka a školnice). Věkové složení je rozdílné (průměr 52 roků), jedna učitelka je pracující důchodkyně, která se do MŠ vrátila po několikaleté přestávce.

Méně četné **další organizované vzdělávání** pedagogických pracovníků nebylo v posledních letech cíleně zaměřené ke kurikulárním změnám, což se odráží v nižší úrovni řízení včetně zpracování některých, zejména programových dokumentů i v ovlivňování kvality pedagogického procesu. Nejmladší učitelka působící v této MŠ šestým rokem, loňská absolventka dálkového studia SPgŠ oboru předškolní a mimoškolní pedagogika, byla pro celou MŠ hlavním zdrojem nejnovějších odborných teoretických i praktických poznatků v oblasti změn předškolního vzdělávání. Vedení školy jí v posledních letech vytvořilo potřebné podmínky pro získání odborné kvalifikace a plně podporuje i její další odborný růst.

V letošním roce jsou plánovány semináře se zaměřením na metodickou podporu pedagogického procesu, na základě podnětů inspekce však ředitelka připustila, že by bylo vhodné věnovat pozornost také problematice *ŠVP* a evaluace. Zdrojem informací pro samostudium učitelek jsou spíše periodika (Učitelské noviny, Informatorium 3-8), než stávající pedagogická knihovna.

MŠ má příznivé **prostorové podmínky** – rozměrné třídy i samostatnou jídelnu s velkou šatnou. Vnitřní uspořádání MŠ klade zvýšené nároky na zajištění bezpečnosti dětí a ovlivňuje plynulost organizace z důvodu častých přechodů mezi patry. Děti jsou o **podmínkách bezpečnosti** poučovány na začátku školního roku, jak vyplynulo ze zápisu v jednom *Přehledu výchovné práce* a průběžně – denně upozorňovány i při chůzi na schodišti, kde je pouze zábradlí pro dospělé. *Školní řád*, který byl podle právního předpisu doplněn v průběhu konání inspekce, zohledňuje některé podmínky pro zajištění bezpečnosti dětí i jejich ochranu před sociálně - patologickými jevy. K jejich prevenci přispívají i velmi dobré vztahy uvnitř MŠ. Ve shodě s obsahem dokumentů - *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci ve školním zařízení* a *Zápis o poučení učitelek o zodpovědnosti* byl v době konání inspekce nad dětmi stále zajištěn náležitý dohled. V posledních třech letech nebyl v MŠ zaznamenán úraz.

Nový výškově diferencovaný nábytek, relaxační bazén s míčky, skákačí míče, nabídka pití ve třídách i v jídelně (děti jsou k pití pobízeny) a příležitosti, které nabízejí školní zahrada a sportovní hřiště, vytvářejí příznivé podmínky pro **zdravý vývoj dětí**. Naopak, v praxi nejsou zařazována pravidelná zdravotně - preventivní cvičení, což potvrdily i zápisy v *Přehledech výchovné práce*.

V **přijímacím řízení**, o kterém byli rodiče dostatečně informováni, přijala ředitelka celkem 17 žádostí. Při dodržení zákonných ustanovení, všem žádostem vyhověla. Kontrolou *Výkazu o mateřské škole S 1-01* podle stavu k 30.9.2007 bylo zjištěno, že počet dětí ve výše uvedeném výkazu nebyl vykázan pravdivě, je vyšší než počet přijatých dětí k datu 30.9.2007 (šest dětí bylo přijato až k pozdějšímu datu - listopad 2007 a leden 2008).

Partnerství

MŠ rozvíjí partnerství s řadou subjektů. Spolupráce s rodiči probíhá v klasickém režimu, odvíjí se od jejich každodenních kontaktů s učitelkami. Rodiče se podílejí na zvyšování kvality vybavení tříd sponzorskými dary (např. kuchyňka, míčkový relaxační bazén). Tradičně kvalitní spolupráce je se zřizovatelem, Vlasteneckou obcí Baráčníci, Agenturou pro Mratín, o. s. Účast MŠ na bohatém programu kulturních a sportovních akcí umocňuje sounáležitost života dětí s obcí a pomáhá naplňovat cíle *ŠVP*. Rovněž škola v přírodě a kulturní i poznávací akce, organizované se sousedními MŠ (Sluhy a Brázdím), Základní školou ve spádové obci Sluhy a Základní uměleckou školou Čakovice zprostředkovávají potřebnou interakci MŠ s okolím. Odborné, MŠ zprostředkované, konzultace poskytují rodičům pedagogicko-psychologická poradna v Brandýse nad Labem a blízké logopedické poradny.

Průběh a výsledky vzdělávání

V průběhu inspekce byly provedeny hospitace u všech tří učitelek se zaměřením převážně na nejstarší věkovou skupinu dětí. Z hospitačních vstupů je zřejmé, že v MŠ převládá příznivé **bezkonfliktní psychosociální klima**, **bezprostřední komunikace** a **oboustranná důvěra** mezi dětmi i dětmi a dospělými. Podíl na příznivé atmosféře tříd měl zřejmě i nižší počet přítomných dětí v obou třídách v termínu inspekce. Přes absenci **společně s dětmi vytvořených pravidel**, která by výslovně vymezovala možnosti jejich samostatného

rozhodování, se děti v MŠ projevovaly autonomně. Průběžné seznamování dětí s programem přispívalo k jejich lepší orientaci. Realizace integrovaně pojatých tematických bloků se vyznačovala menší provázaností a smyslností jednotlivých částí. Současná nabídka hraček a pomůcek byla sice funkčně využívána, ale úzký sortiment (zejména ve třídě mladších dětí) i omezená dostupnost některých z nich (ve třídě starších dětí), neumožňovaly dětem v plné šíři obohacovat své spontánní aktivity a zároveň uplatnit větší míru samostatnosti a sebeobslužnosti. Z důvodu nepromyšlené organizace z hlediska diferenciací i menší plynulosti činností, byly tyto aspekty zaznamenány rovněž při stravování.

V didaktickém stylu pedagogických pracovníků byly zaznamenány některé výrazně pozitivní okolnosti, zejména u absolventky, která **účinnou motivací** navozovala podmínky pro **prožívání dětí**. Skutečnost, že učitelka byla **účastníkem** činností, zvyšovala jejich atraktivitu. Děti byly zvány k **aktivní účasti** prostřednictvím různorodého zaměření po sobě následujících činností. Otázky kladené dětem byly otevřené a vyžadovaly jejich invenci i fantazii **při řešení problémů** (např. vymyšlení hádanek pro učitelku). Průběžně poskytovaná zpětná vazba i diferencovaný přístup dětí motivovaly k dalším aktivitám. Spolupráce dětí byla pedagogickými pracovníky záměrně podporována. Pozitivně hodnoceny byly práce s hlasem, zařazení dramatizace i materiální příprava.

Přes výše uvedená pozitiva zvolené metody ještě zcela nerespektovaly všechna specifika předškolního vzdělávání, a to zejména z důvodu **převahy pokynů bez možnosti výběru** z více **souběžných nabídek**. Příležitosti pro **samostatné rozhodování** dětí a jejich **možnost ovlivnit** pedagogický proces byly pouze občasné. Organizace činností byla vedena výhradně **frontálně** – se všemi dětmi najednou (podle slov učitelek z obavy o bezpečnost dětí), což nepřispívalo k **zohlednění individuálních potřeb** jednotlivých dětí. Přesto, že byl mluvní projev učitelek laskavý a stimulující, byl dominantní a dětem poskytoval pouze dílčí prostor pro sdílení jejich **zkušeností a názorů**.

Pohybové i hudebně-rytmické hry a tanečky byly pouze součástí řízených aktivit, možnost spontánního pohybového vyžití ve třídě dětem nabídnuta nebyla. Naopak, pedagogické pracovnice upevňovaly v dětech některé prospěšné návyky, jako je správné držení tužky a rozcvička prstů před vybarvováním. Zřejmě byla cíleně zaměřená příprava dětí ke vstupu do školy s důrazem na široký rozsah jejich poznatků.

Záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí ani individuální plány pro děti s odkladem povinné školní docházky zatím vedeny nejsou. Cílená **individualizace** vzdělávání dětí nadaných či handicapovaných nebyla při inspekci dostatečně zohledňována.

Výsledky vzdělávání svědčí o soustavné práci pedagogických pracovníků v oblasti přípravy dětí na povinné vzdělávání. Děti jsou vstřícné a mají mezi sebou bezkonfliktní vztahy, respektují dospělé a dodržují řečovou kázeň. Výtvarné projevy dětí jsou velmi zdařilé. Děti mají bohaté poznatky o živé i neživé přírodě, znají množství básniček, písniček, zvládají rytmiizaci. Nejstarší děti mají rozvinuté početní představy, rozlišují hlásky ve slově. Negativa uplatňovaných forem a metod vzdělávání se částečně projevují pasivním postojem dětí ke spolurozhodování v rámci realizovaného programu i při organizaci stravování.

Závěrečné hodnocení:

MŠ poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

Kolektiv odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků včetně provozních zaměstnankyň vytváří dětem příznivé bezkonfliktní prostředí, ve kterém se převážně daří naplňovat zvolené vzdělávací cíle. Vedení MŠ má s celým pedagogickým sborem velké zásluhy na rozsáhlé rekonstrukci v rámci rozšíření kapacity školy.

ŠVP je zpracován pouze v částečném souladu s požadavky RVP PV. Obsahově chudý evaluační systém neumožňuje funkčně využívat zpětnovazebních procesů potřebných pro zvyšování kvality činnosti školy.

Nížší vstřícnost aktivně přijímat všechny změny kurikulární reformy byla zjištěna v oblasti dalšího vzdělávání, což se zákonitě odráží v kvalitě řízení i ve vzdělávacích podmínkách a procesech. Přes širokou nabídku různorodých činností ještě metody a formy nekorespondují s požadavky RVP PV, zejména v oblastech pedagogického stylu a partnerského přístupu k dětem. Z těchto důvodů je menší pozornost věnována individualizaci vzdělávání. Přesto jsou děti v MŠ spokojené, aktivně se účastní činností, které jsou jim předkládány a dosahují v řadě aspektů významných výsledků.

Celkově je MŠ hodnocena jako průměrná.

V porovnání s inspekčním hodnocením v roce 2002 je možné konstatovat, že v oblasti kurikulární reformy nedošlo k dalšímu posunu. Pozitivním aspektem ve vývoji MŠ je doplnění odborné kvalifikace jedné z pedagogických pracovníků.

Hodnoticí stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny	Při poskytování vzdělávání je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou ojedinělá, lze je překonat	Poskytování vzdělávání je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny. Slouží jako příklad dobré praxe.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina, vydaná Obcí Mratín dne 16.9.2002, čj. 10/2002, s účinností od 1.1.2003
2. *Rozhodnutí o zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení*, vydané Krajským úřadem Středočeského kraje - odborem školství, mládeže a sportu, Zborovská 11, 150 21 Praha, čj. 130264/2007/KUSK, ze dne 30.8.2007, s účinností od 1.9.2007
3. Potvrzení ve funkci ředitelky, ze dne 9.12.2002, s účinností od 1.1.2003, čj. 11/2002
4. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. 9. 2007, ze dne 11.10 2007
5. *Výkaz o ředitelství škol R 13-01* podle stavu k 30.9.2007, ze dne 11.10 2007
6. *Výkaz o činnosti zařízení školního stravování* podle stavu k 31.10.2007, ze dne 5.11.2007
7. *Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních R 36-01*
8. Kniha úrazů, založená dne 1.1.2003
9. Školní vzdělávací program s přílohami
10. *Hodnoticí zpráva MŠ Mratín za školní rok 2006/2007*, ze dne 28.6.2007
11. *Školní řád Mateřské školy*
12. *Organizační řád školy*, ze dne s platností od 1.9.2007
13. *Provozní řád mateřské školy* bez uvedení data nebo platnosti
14. *Školní matrika - Evidenční listy* všech 40 dětí zapsaných pro školní rok 2007/2008
15. *Rozhodnutí o přijetí 17 dětí do MŠ* pro školní rok 2007/2008
16. *Přehledy výchovné práce* za školní rok 2007/2008 k termínu inspekce
17. *Přehledy o docházce dětí* za školní rok 2007/2008 k termínu inspekce
18. Doklady (vysvědčení) o odborném a dalším vzdělávání dvou pedagogických pracovníc
19. Záписы z jednání pedagogické rady za školní rok 2006/2007 termínu inspekce
20. Záznamy z hospitací
21. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci ve školním zařízení*
22. *Zápis o poučení učitelek o zodpovědnosti*, ze dne 29.8.2007
23. *Inspekční zpráva* čj. 024 331/02-1032, ze dne 7.11.2002
24. Závazné ukazatele rozpočtu NIV za rok 2005 a 2006
25. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT ze státního rozpočtu v roce 2004, tabulka č. 1
26. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT ze státního rozpočtu v roce 2005, tabulka č. 1
27. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT ze státního rozpočtu v roce 2006, tabulka č. 1
28. Výkaz zisků a ztráty sestavený k 31. 12. 2004, ze dne 30. března 2005
29. Výkaz zisků a ztráty sestavený k 31. 12. 2005, ze dne 23. ledna 2006
30. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2006, ze dne 19. ledna 2007
31. Nákladové účty týkající se čerpání dotace ze státního rozpočtu (na přímé náklady na vzdělávání) za rok 2004, 2005 a 2006.
32. Výkonové (zahajovací) výkazy podle stavu k 30. 9. 2004, 2005 a 2006.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Renata Ležalová	Renata Ležalová v.r.
Mgr. Zuzana Bečvářová	Z. Bečvářová v.r.
Marcela Jüstelová	M. Jüstelová v.r.

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, Mgr. Renata Ležalová.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podle ustanovení § 175 odst. 4 výše uvedeného zákona jsou osoby, u nichž byla provedena inspekční činnost, povinny přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě stanovené Českou školní inspekci. Tuto lhůtu Česká školní inspekce stanoví po marném uplynutí 14 denní lhůty k podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, popř. po jejich doručení.

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mratín 5.2.2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Marie Votavová	Marie Votavová v.r.